

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

15 DÉCEMBRE 1949.

PROPOSITION DE LOI

régularisant la situation
des agents temporaires de l'Etat.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis plus de 10 ans, l'Etat n'a plus, sauf en des cas assez rares, recruté d'agents à titre définitif. Il en est résulté une situation exceptionnelle, anormale, voire dangereuse. Après de nombreuses vicissitudes, le problème se repose entièrement, les Chambres législatives vont être appelées à prendre position sur cette question délicate.

Purement juridique à ses débuts, cette dernière à rapidement présenté un aspect moral : l'Etat peut-il licencier des agents qui ont travaillé longtemps, certains pendant plus de dix ans, pour son compte en lui donnant satisfaction ? Est-il admissible qu'en vue de vérifier leur compétence il les fasse concourir en des examens théoriques avec des éléments qui ont tout le loisir de préparer ces épreuves et devant, en cas de succès, être l'objet d'une longue mise au courant ? De telles méthodes sont vraiment difficiles à approuver.

Mais aujourd'hui, le problème est avant tout économique et social. Chaque temporaire licencié, c'est un chômeur de plus ; il le sera généralement au profit d'un élément fraîchement issu de l'école et qui n'émarge pas au fonds de soutien des chômeurs ; sa fonction très spécialisée en fera un chômeur extrêmement difficile à replacer.

A situation exceptionnelle, solution exceptionnelle.

Il importe de trouver une solution qui satisfasse tous les intérêts en présence : ceux de l'Administration, qui ne peut, sans danger pour sa bonne gestion, se priver massivement du concours d'un personnel bien exercé, ceux des agents temporaires qui ont servi l'Etat dans des années difficiles alors que l'industrie les sollicitait aussi, ceux enfin des prioritaires qui ont bien mérité de la Patrie.

15 DECEMBER 1949.

WETSVOORSTEL

houdende regeling van de toestand
van het tijdelijk Rijkspersoneel.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Sedert meer dan 10 jaar heeft de Staat, tenzij in vrij zeldzame gevallen, geen vaste beambten meer aangeworven. Ten gevolge hiervan is een uitzonderlijke, abnormale, ja zelfs gevaarlijke toestand ontstaan. Na talrijke wisselvalligheden, stelt het vraagstuk zich opnieuw en de Wetgevende Kamers zullen in dit kiesvraagstuk stelling moeten nemen.

Terwijl dit vraagstuk aanvankelijk louter van rechtskundige aard was verkreeg het weldra een moreel aspect : mag de Staat de beambten die lange tijd, sommigen gedurende meer dan tien jaar, voor hem werkzaam waren en hem voldoening schonken, nu afdanken ? Is het aannemelijk dat hij, om zich van hun bekwaamheid te vergewissen, hun theoretische vergelijkende examens oplegt samen met elementen die over voldoende tijd beschikken om zich op deze examens voor te bereiden en die, ingeval ze slagen, aan een langdurige opleiding zullen onderworpen zijn ? Dergelijke methodes zijn werkelijk moeilijk goed te keuren.

Thans echter is het vraagstuk vooral van economische of sociale aard. Ieder afgedankte tijdelijke bediende verhoogt met een eenheid het aantal werklozen ; hij zal over 't algemeen afgedankt worden ten gunste van een element dat onlangs de school verlaten heeft en niet ten laste valt van het steunfonds voor werklozen ; zijn geheel bijzondere functie zal van hem een werkloze maken, die zeer moeilijk een nieuwe betrekking zal kunnen vinden.

Uitzonderlijke toestanden vragen uitzonderlijke oplossingen.

Er dient een oplossing gevonden welke al de betrokken belangen bevredigt : deze van de Overheidsdiensten die zonder hun bestuurswerkzaamheden in gevaar te brengen, de medewerking van een goed geschoold personeel niet volledig kunnen missen, deze van de tijdelijke bedienden die de Staat ten dienste stonden in de moeilijke jaren toen ook de nijverheid beroep op hen deed, alsmede deze van de voorranghebbenden die zich tegenover het Vaderland verdienstelijk gemaakt hebben.

Les auteurs de la présente proposition de loi préconisent un système simple, logique et équitable qui a déjà obtenu l'accord de certaines organisations patriotiques et recueillera certainement l'agrément de toutes. Ils estiment que :

1) les arrêtés en vigueur doivent être abrogés, sans qu'il puisse cependant être porté atteinte aux droits acquis sur base de ceux-ci (article 6);

2) les licenciements et les recrutements de personnel à l'Etat doivent être arrêtés immédiatement jusqu'à l'adoption d'une solution adéquate au problème des temporaires. Cette mesure doit être prise d'urgence par le Secrétariat permanent de recrutement des agents de l'Etat.

3) les étrangers à l'Administration, non prioritaires, doivent être exclus des examens de régularisation. Cela résulte de l'économie générale de la proposition.

4) un système de régularisation en deux étapes doit être instauré, afin de pourvoir de titulaires définitifs les emplois vacants dans les cadres définitifs de l'Etat.

Au premier stade, les agents temporaires qui sont en même temps prioritaires verraient leur situation régularisée sans examen moyennant une double garantie de compétence : avoir accompli à la date du 31 décembre 1949 la durée du stage prévu par le statut des agents de l'Etat et faire l'objet d'un rapport favorable de leurs chefs. L'appel public ne serait pas nécessaire. La date du 31 décembre 1949 a été choisie parce que le stage exigé des agents de première catégorie est de trois ans et qu'on ne peut raisonnablement fixer à une date antérieure au 31 décembre 1946 le moment où les prioritaires (par exemple prisonniers de guerre ou politiques), désireux de faire carrière à l'Etat, ont pu entrer en assez grand nombre à son service à titre temporaire. Telle est la portée des articles 1 et 2.

Le second stade comprendrait tous les prioritaires non repris à l'article 1, les agents temporaires en service à l'Etat à la date du 31 décembre 1949, ainsi que les agents qui, avant cette date, ont effectué à titre temporaire des prestations à l'Etat, égales à la durée du stage (art. 3). Ils auraient tous le choix entre un examen purement professionnel et un examen théorique conforme à celui prévu par le statut des agents de l'Etat. La réussite de cette épreuve conférerait le droit à une nomination dans les services de l'Etat. La réserve de recrutement formée à l'issue de ces épreuves ne serait l'objet d'aucune limitation de validité dans le temps. L'article 4 envisage d'autres modalités concernant les bénéficiaires de l'article 3.

L'article 5 règle les problèmes les plus importants posés par les opérations de régularisation, tandis que les autres seront réglés par arrêtés royaux (art. 7).

Il va de soi que tous les emplois pour lesquels le nombre des lauréats serait insuffisant seraient à nouveau dévolus conformément au statut des agents de l'Etat.

Les signataires de la présente proposition préconisent ainsi un système d'application rapide. Les deux opérations peuvent être menées de front. En peu de mois, il serait donné une solution définitive simple, logique et équitable à un problème douloureux qui revêt aujourd'hui un caractère essentiellement social.

De indieners van dit wetsvoorstel stelen een eenvoudig, logisch en billijk stelsel voor waarmede sommige vaderlandlievende organisaties het eens zijn en dat, zonder enige twijfel de instemming van allen zal wegdragen. Zij zijn van mening dat :

1) de van kracht zijnde besluiten moeten worden ingetrokken, zonder dat inbreuk zou kunnen gemaakt worden op de grond van de hierdoor verworven rechten (artikel 6);

2) de afdanking en de werving van het Rijkspersoneel dienen onmiddellijk stopgezet totdat een gepaste oplossing voor het vraagstuk van de tijdelijke bedienden gevonden is. Deze maatregel moet dringend door het Vast Wervingssecretariaat van het Rijkspersoneel worden genomen.

3) dezen die niet tot het bestuur behoren en geen prioriteit hebben, moeten van de regularisatie-examens uitgesloten worden. Zulks vloeit uit de algemene economie van het voorstel voort.

4) een regularisatiestelsel in twee stadia moet worden ingericht, ten einde de openstaande betrekkingen in de vaste kaders van de Staat door vastbenoemd personeel te laten bekleden.

In het eerste stadium zou de toestand van het tijdelijk personeel, dat tevens prioritair is, zonder examen worden geregulariseerd mits een dubbele waarborg van bekwaamheid : op 31 December 1949 de duur van de bij het statuut van het Rijkspersoneel voorziene proeftijd te hebben verricht, en het voorwerp uitmaken van een gunstig verslag vanwege hun diensthoofden. De openbare oproep zou niet noodzakelijk zijn. De datum van 31 December 1949 werd gekozen omdat de proeftijd die van het personeel van de eerste categorie vereist is, drie jaar bedraagt, en omdat het niet redelijk ware vóór 31 December 1946 het ogenblik vast te stellen waarop de meeste prioritairen (krijgsgevangenen of politieke gevangenen, b.v.) die wensten in vast verband in Staatsdienst te treden, zulks in tijdelijk verband hebben kunnen doen. Artikelen 1 en 2 strekken tot dat doel.

In het tweede stadium zou de toestand worden geregeld van alle prioritairen, die in artikel 1 niet werden bedoeld, de tijdelijke leden van het Rijkspersoneel, die vóór die datum in tijdelijk verband aan de Staat diensten hebben verstrekt waarvan de duur gelijk staat met de duur van de proeftijd (art. 3). Allen zouden kunnen kiezen tussen een examen, dat alleen op de beroepskennis zou slaan, en een theoretisch examen dat overeenstemt met het bij het statuut van het Rijkspersoneel voorziene examen. Ingeval zij in dit examen slagen, zouden zij aanspraak kunnen maken op een benoeming in de diensten van de Staat. De wervingsreserve, die samengesteld zou zijn na deze examens, zou geen voorwerp uitmaken van een beperking van de geldigheidsduur. Artikel 4 voorziet andere modaliteiten betreffende degenen die van artikel 3 kunnen genieten.

Bij artikel 5 worden de belangrijkste vraagstukken geregeld, die oprijzen naar aanleiding van de regularisatieverrichtingen; de andere zullen geregeld worden bij Koninklijke besluiten (art. 7).

Vanzelfsprekend zouden alle betrekkingen waarvoor het aantal laureaten ontoereikend zou zijn, opnieuw overeenkomstig het statuut van het Rijkspersoneel worden toegekend.

De indieners van dit wetsvoorstel stellen aldus een stelsel voor dat vlot zou kunnen worden toegepast daar de twee bedoelde verrichtingen gelijktijdig kunnen geschieden. Binnen weinige maanden zou een beslissende, eenvoudige, logische en billijke oplossing worden gegeven aan een netelig vraagstuk dat thans een overwegend maatschappelijk karakter heeft aangenomen.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article 11, alinéa premier, des lois des 3 août 1919 et 27 mai 1947 est complété comme suit :

« Toutefois, cette disposition n'est pas applicable lorsqu'il s'agit de l'admission à titre définitif dans une administration de l'Etat des agents temporaires qui ont accompli à la date du 31 décembre 1949 des services d'une durée au moins égale à la durée du stage visé par l'arrêté royal du 2 octobre 1937, portant statut des agents de l'Etat, et rentrent dans une des quatre premières listes dressées à l'article 2 de la présente loi. »

Art. 2.

Les agents visés par l'article premier seront nommés à titre définitif à la date du 1^{er} janvier 1950, sur rapport favorable de leurs chefs.

Art. 3.

Pour l'admission dans les cadres de l'Etat, il est accordé un droit de préférence aux agents temporaires en fonction à la date du 31 décembre 1949, ainsi qu'à ceux qui, avant cette date, ont prêté à l'Etat des services d'une durée totale au moins égale à la durée du stage visé par les articles 27 et suivants de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, portant statut des agents de l'Etat.

Ce droit ne porte cependant pas atteinte aux droits de priorité accordés par les lois des 3 août 1919 et 27 mai 1947.

Art. 4.

La nomination des personnes visées par l'article 3 sera subordonnée à la réussite d'une épreuve qui sera, au choix du candidat, soit à caractère théorique conformément à l'arrêté royal du 2 octobre 1937, portant statut des agents de l'Etat, soit purement professionnelle.

L'admission se fera à titre définitif ou en stage suivant que l'intéressé aura ou non prêté ses services à l'Etat pendant une période égale au stage prévu par le même arrêté. Les prestations effectuées à titre temporaire seront éventuellement déduites du stage probatoire à accomplir.

Les nominations se feront dans les limites des cadres définitifs de l'Etat.

Les personnes ayant réussi l'épreuve prévue à l'alinéa premier du présent article seront versées dans une réserve de recrutement dont la validité n'est pas limitée quant au temps.

Art. 5.

Pour la mise en vigueur des articles qui précèdent, les conditions d'admissibilité fixées par l'article 16 et l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant statut des agents de l'Etat restent applicables, à l'exception toutefois du 5^o de cet article; elles doivent être réunies à la date d'entrée en fonctions au service de l'Etat.

Les bénéficiaires de la présente loi, qui ont accompli des prestations au moins égales à la durée du stage visé par les articles 27 et suivants de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, portant statut des agents de l'Etat, seront dis-

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 11, eerste lid, der wetten van 3 Augustus 1919 en 27 Mei 1947 wordt aangevuld als volgt :

Die bepaling is niet van toepassing wanneer het de definitieve opneming geldt in een Staatsbestuur van tijdelijke personeelsleden die op 31 December 1949 diensten hebben vervuld, waarvan de duur ten minste gelijk is aan de duur van de proeftijd bedoeld in het Koninklijk besluit van 2 October 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel en die behoren tot een van de eerste vier lijsten vermeld in artikel 2 dezer wet.

Art. 2.

De personeelsleden bedoeld bij het eerste artikel worden, na gunstig verslag van hun oversten, definitief op 1 Januari 1950 benoemd.

Art. 3.

Voor de opneming in de kaders van de Staat, wordt een voorkeurrecht verleend aan de tijdelijke personeelsleden, in dienst op 31 December 1949, alsmede aan hen die, vóór die datum, aan de Staat diensten hebben bewezen waarvan de duur ten minste gelijk is aan de duur van de proeftijd bedoeld in artikel 27 en volgende van het Koninklijk besluit van 2 October 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel.

Dat recht doet echter geen afbreuk aan de door de wetten van 3 Augustus 1919 en 27 Mei 1947 toegekende voorkeurrechten.

Art. 4.

De benoeming van de in artikel 3 bedoelde personen hangt af van het slagen in een proef die, naar keuze van de kandidaat, ofwel van theoretische aard overeenkomstig het Koninklijk besluit van 2 October 1937 houdende het statuut van het Rijkspersoneel, ofwel louter professioneel is.

De aanstelling geschiedt definitief of op proef, naargelang belanghebbende al dan niet aan de Staat diensten heeft bewezen tijdens een periode gelijk aan de door hetzelfde besluit bepaalde proeftijd. De in tijdelijk dienstverband bewezen diensten worden eventueel afgetrokken van de door te maken proeftijd.

De benoemingen geschieden binnen de perken van de vaste kaders van de Staat.

De personen die in de bij het eerste lid van dit artikel bepaalde proef zijn geslaagd, worden opgenomen in een wervingsreserve waarvan de geldigheid niet in de tijd is beperkt.

Art. 5.

Voor de tenuitvoerlegging van de voorgaande artikelen, blijven de bij artikel 16 van het Koninklijk besluit van 2 October 1937, houdende het statuut van het Rijkspersoneel, bepaalde toelatingsvoorwaarden van toepassing, met uitzondering echter van het 5^o van dat artikel; zij moeten vervuld zijn op de datum waarop zij in Staatsdienst treden.

De rechthebbenden van deze wet die prestaties hebben vervuld, ten minste gelijk aan de duur van de proeftijd, bedoeld bij artikel 27 en volgende van het Koninklijk besluit van 2 October 1937 houdende het statuut van het

pensés de l'examen destiné à vérifier leur aptitude physique.

Les agents temporaires dont la situation aura été régularisée par l'effet de la présente loi seront nommés dans un emploi de début de la catégorie à laquelle correspond leur diplôme; ils prendront rang en vue de l'avancement à la date de l'arrêté de nomination définitive pris en exécution des présentes dispositions légales.

Art. 6.

Les arrêtés du Régent des 30 avril 1947, 10 avril 1948, 25 juin 1949 et 25 août 1949, sont abrogés.

Il n'est cependant pas porté atteinte aux droits acquis sur la base de ces arrêtés.

Art. 7.

Les modalités d'application de la présente loi seront déterminées par arrêtés royaux.

Rijkspersoneel, worden vrijgesteld van het onderzoek naar hun lichamelijke geschiktheid.

De tijdelijke personeelsleden wier toestand door de uitwerking van deze wet werden geregulariseerd, worden benoemd in een aanvangsbetrekking van de categorie waarmede hun diploma overeenstemt; zij nemen rang met het oog op de bevordering, op de datum van het besluit tot vaste benoeming, genomen ter uitvoering van deze wetsbepalingen.

Art. 6.

De besluiten van de Regent van 30 April 1947, 10 April 1948, 25 Juni 1949 en 25 Augustus 1949 worden ingetrokken.

Er wordt echter geen inbreuk gemaakt op de rechten, verworven op grond van die besluiten.

Art. 7.

De toepassingsmodaliteiten van deze wet worden door Koninklijke besluiten bepaald.

F. TIELEMANS,
R. DE KINDER,
P. DE BRUYN,
S. PAQUE,
G. FIEVET,
R. DE COOMAN.
